

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2009
DLA GMINY NOWE MIASTO NAD WARTĄ**

I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Nowe Miasto nad Wartą zwany dalej Programem stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Miasto nad Wartą na lata 2009 – 2015.

I. Diagnoza problemu

Wśród występujących w Polsce problemów społecznych zjawisko alkoholizmu ma znaczenie szczególne. Od kilku lat przyczyny i podłoże tego zjawiska nie ulegają większym zmianom. Zasadniczą rolę wśród nich odgrywiają intensywne przemiany społeczno - gospodarcze i wynikające z tego konsekwencje, zmiana hierarchii i kryzys wartości w rodzinie, a także innej natury, jak np. obyczaje i nawyki związane ze spożyciem napojów alkoholowych oraz problemy natury emocjonalnej ludzi, brak poczucia akceptacji, głównie w przypadku młodzieży. Wśród przyczyn alkoholizmu w ostatnim okresie wskazuje się nowe zjawisko migracji zarobkowej członków rodzin za granicą. Powoduje to niejednokrotnie sytuacje, w których pozostały w kraju małżonek, najczęściej kobieta – matka, rozwiązuje trudności życiowe lub poczucie osamotnienia i bezradności sięgając po alkohol. Od kilku już lat spożywanie napojów alkoholowych jest najbardziej rozpowszechnionym zachowaniem ryzykownym wśród młodzieży. Jak wynika z Raportu z ogólnopolskich badań ankietowych przeprowadzonych przez Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie w 2007 r. inicjację alkoholową ma za sobą ponad 90% gimnazjalistów klas trzecich i prawie 95 % uczniów klas szkół ponadgimnazjalnych.

Problemy wynikające z picia alkoholu w szczególności przez młodzież stanowią jedną z najważniejszych kwestii społecznych naszego kraju, w tym również Gminy Nowe Miasto nad Wartą.

Badania prowadzone w roku 2007 wśród 131 uczniów klas gimnazjalnych Gminy Nowe Miasto nad Wartą, wykazują, że ponad połowa ankietowanej młodzieży przyznała się, że zna osoby ze swojej grupy wiekowej, które stosują jakieś środki odurzające lub uzależniające. W środowisku młodych ludzi pije się alkohol i często młodzież jest do tego namawiana zazwyczaj przez znajomych lub kolegów. Natomiast zaledwie tylko 28 osób z badanej grupy nigdy nie piło alkoholu. Nadal w świadomości gimnazjalistów istnieje przekonanie, że piwo nie jest alkoholem przy znacznej wiedzy na temat tego jaki alkohol jest dostępny na rynku. Aż 79 osób przyznało się, że rodzice pozwalają im na wypicie alkoholu przy jakiejś okazji i tylko 7% gimnazjalistów odpowiedziało, że w ich rodzinnych domach nie pije się w ogóle alkoholu.

Ponad połowa ankietowanych dopuszcza i usprawiedliwia stosowanie przemocy w razie konieczności. Jest to negatywna prognoza i wymaga uwagi.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Wartą wynika, że w roku 2007 ze świadczeń z pomocy społecznej korzystało 364 rodzin, przy czym 68 rodzin zostało objętych pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny.

Na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Środzie Wlkp. za rok 2007 stwierdza się, że na terenie powiatu średzkiego:

- na ogólną liczbę przeprowadzonych interwencji domowych 508 - 127 interwencji dotyczyło przemocy w rodzinie, w tym 96 przypadkach sprawcy przemocy działali pod wpływem alkoholu,
- ujawniono 102 osób nietrzeźwych kierujących pojazdami,
- ujawniono 36 osób nieletnich (17 chłopców i 19 dziewcząt) pod wpływem alkoholu,

Negatywne zjawiska spowodowane uzależnieniem od alkoholu uzasadniają konieczność podejmowania kompleksowych działań w zakresie profilaktyki uzależnienia od alkoholu i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program na rok 2009 jest kontynuacją zadań realizowanych przez Gminę Nowe Miasto nad Wartą w roku 2008.

II. Cele programu

1. Zwiększenie wiedzy społeczności lokalnej na temat uzależnienia od alkoholu.
2. Rozwój systemu specjalistycznej pomocy dla osób i rodzin z problemem alkoholowym oraz przemocy w rodzinie, a w szczególności dla dzieci i młodzieży.

III. Zadania do realizacji w roku 2009

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, w szczególności poprzez:

- 1) Prowadzenie poradnictwa na temat możliwości podjęcia leczenia oraz udzielanie pomocy w szczególności psychologicznej,
- 2) Motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 3) Współpraca z placówkami i organizacjami prowadzącymi działalność w zakresie terapii i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) Pomoc dzieciom i młodzieży z grup ryzyka poprzez :
 - a) rozwój sieci świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych, w tym w szczególności:
 - finansowanie działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych w:
 - a) Kruczynie,
 - b) Dębnie,
 - c) Skoraczewie,
 - d) Klęce,
 - e) Boguszynie.

Świetlice opiekuńczo-wychowawcze mogą realizować program socjoterapeutyczny.

- 2) Udzielanie pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej osobom i rodzinom z problemem uzależnienia od alkoholu oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, w szczególności poprzez:
 - działalność Punktu Konsultacyjnego w Klęce,
 - działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Boguszynie,

- działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Wartą,
- prowadzenie postępowania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, w tym finansowanie badań biegłych (psychologa i psychiatry),
- 3) Finansowanie szkoleń specjalistycznych dla osób pracujących z osobami i rodzinami z problemem uzależnienia od alkoholu i przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:

- 1) Prowadzenie edukacji publicznej :
 - a) zakup i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych/ ulotek, broszur, plakatów itp./ na temat uzależnienia od alkoholu i przemocy w rodzinie,
 - b) uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie,
 - c) organizowanie spotkań i imprez promujących zdrowy styl życia.
- 2) Realizacja programów z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej w szkołach i świetlicach.
- 3) Organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez dofinansowanie w szczególności:
 - a) półkolonii, kolonii, obozów profilaktycznych i innych form wypoczynku organizowanych w oparciu o pisemny program zajęć profilaktycznych,
 - b) pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych,
 - c) organizację konkursów, imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych promujących zdrowy styl życia bez używek.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Wsparcie działalności instytucji i organizacji, w szczególności uznanych w programie za partnerów, prowadzących działania w zakresie:

- informacyjno-edukacyjnym na temat uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie,
- organizacji zajęć terapeutycznych, rehabilitacyjnych,
- szkoleń i imprez „trzeźwościowych” dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu wzmacniających proces zdrowienia z choroby alkoholowej,
- utworzenie i prowadzenie grupy wsparcia AA,
- utworzenie i prowadzenie grupy psychoedukacyjnej dla członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

5. Podejmowanie innych działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie, nie ujętych w tym programie, a które mogą się okazać niezbędne do osiągnięcia celów programu.

IV. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i partnerzy

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2009 realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Wartą - Sekcja Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .

Za partnerów przy realizacji celów Programu uznaje się w szczególności:

- 1/ Placówki oświatowe,
- 2/ Instytucje kultury, sportu w tym kluby sportowe,
- 3/ Kościoł oraz organizacje pozarządowe,
- 4/ Instytucje powiatowe zapewniające specjalistyczną pomoc mieszkańcom gminy:
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Wlkp.,
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Środzie Wlkp. ul. Żwirki i Wigury 4,
- 5/ Placówki służby zdrowia a w szczególności NZOZ Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Środzie Wlkp. ul. Lipowa 12,
- 6/ Komenda Powiatowa Policji w Środzie Wlkp. – Rewir Dzielnicowych w Nowym Mieście nad Wartą.

V. Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Zwiększenie wiedzy społeczeństwa, w tym w szczególności dzieci i młodzieży na temat uzależnienia od alkoholu i przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępności osób i rodzin z problemem alkoholowym do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.
3. Rozwój systemu pomocy dla dzieci i młodzieży z rodzin szczególnie zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i przemocą w rodzinie.

VI. Finansowanie programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2009 finansowany będzie ze środków własnych gminy oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

VII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanej dalej „Komisją”, przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji, a w szczególności:
 - a) w posiedzeniach Komisji,
 - b) za prowadzenie postępowania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - c) za udział w kontrolach placówek handlowych.
2. Wynagrodzenie płatne jest za każde posiedzenie Komisji na podstawie listy obecności.
3. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 1 ustala się w wysokości:
 - 1) 145,00zł brutto (słownie: sto czterdzieści pięć złotych) dla Przewodniczącego Komisji,
 - 2) 135,00zł brutto (słownie: sto trzydzieści pięć złotych) dla członków Komisji.
4. Członkom Komisji przysługują diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów z tytułu wyjazdów na szkolenia lub wyjazdów poza teren gminy związanych z zadaniami realizowanymi przez Komisję na zasadach obowiązujących – przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, przy czym udział w szkoleniach i wyjazdach nie uważa się za wykonywanie zadań w rozumieniu pkt.1.